

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ALEBY i ALE BY

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

W zależności od tego, jaką funkcję pełni BY i jakie niesie znaczenie, piszemy łącznie ALEBY (i alebym, alebyś itd.) lub rozdzielnie ALE BY (ale bym, ale byś itd.). Jeśli ALE jest partykułą, a -BY częstką oderwaną od formy czasownika, to piszemy łącznie ALEBY – takie ALEBY (ALEBYM, ALEBYŚ, ALEBY, ALEBYŚMY, ALEBYŚCIE) zazwyczaj pojawia się na początku zdania, np. ALEBY było fajnie! (Ale byłoby fajnie!) Alebym zapalił, ale nie mogę, bo rzucam... Alebyś się zdziwił, jakbyś ją zobaczył; Alebyśmy byli sławni! Alebyście już nie przesadzali, nie było tak źle; Aleby był numer! Jeśli ALE jest spójnikiem wprowadzającym zdanie przeciwstawne, a -BY jest – tak jak poprzednio – częstką oderwaną od formy czasownika, to również piszemy łącznie ALEBY – takie ALEBY (ALEBYM, ALEBYŚ, ALEBY, ALEBYŚMY, ALEBYŚCIE) zazwyczaj pojawia się po przecinku, na początku zdania podrzędnego, np. Może i chciałbym, alebym nie mógł (ale nie mógłbym); Wiem, że ci się to nie podoba, alebyś się zgodziła, prawda? Możliwe, że było ich więcej, nie wiem, aleby się zgadzało, sądząc po śladach... No dobrze, przyjechalibyśmy, alebyśmy byli nieco później; Możemy zdobyć zaproszenia, alebyście musieli sami zorganizować transport. Jeśli ALE jest spójnikiem wprowadzającym zdanie przeciwstawne, a BY również jest spójnikiem, a nie częstką oderwaną od czasownika, czyli BY = ŻEBY, to musimy zapisać rozdzielnie: ALE BY (w takim wypowiedzeniu zazwyczaj będzie kilka przecinków), np. Kupił już bilet na prom, ale by przewieźć w przyczepie konia, potrzebował jeszcze dodatkowych dokumentów; Miejsca zostały już zarezerwowane, ale by mogli państwo zabrać ze sobą zwierzęta domowe, potrzebne mi będą jeszcze ich paszporty; To miłe, ale bym mogła naprawdę odpocząć, muszę pobyć sama.